

KURJER WARSZAWSKI

D. 4. Września. — Rok 1834.
Czwartek.

N° 236.

Jutro, Ś, Wiktoryn.

Osmą rocznicę Koronacji Najjaśniejszych Cesarstwa Jchmość MIKOŁAJA Igo i ALEXANDRY TEODORÓWNY, wczoraj uroczyste obchodzono w stolicy Królestwa Polskiego. JW. Jenerał-Lejtnant *Gołowin* prezydujący w Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego, przyjmował powinszowania w pałacu tejże Komisji, i z Urzędnikami wszelkich dykasterji należących do niej, udał się do Kościoła Archidiecezjalnego, w którym w obec innych wszelkich Władz, tudzież Obywateli i Ludu, celebrował JW. JX. *Straszyński* Administrator. Po Mszy śpiewano *Te Deum* i modły o długie lata i szczęśliwe panowanie Miłościwego MONARCHY. JW. Jenerał-Adjutant, dowodzący wojskiem, *Rydiger*, po paradzie wojskowej, w Zamku przyjmował powinszowania od Jenerałów i Officerów, po czem w Kaplicy zamkowej odbyło się solenne Nabożeństwo zakończone hymnem dziękczynnym, w czasie którego 101 kroć dano ognia z armat będących na tarasie. Tenże JW. Jenerał *Rydiger* w swem mieszkaniu przy ulicy Wiejskiej, dawał świetny obiad, w czasie którego gdy spełniano za zdrowie NN. PAŃSTWA, powtórnie zabrzmiały działa rozstawione na wzgórzach *Fraskati*. W teatrze wielkim dano bezpłatne widowisko; rozpoczęła ie Kantata przed cyframi NN. CESARSTWA Jchmość, cała Publiczność powstawszy wynurzyła swe życzenia potrójnie wznawianym odgłosem. Wszystkie domy stolicy były rześisto oświecone. — Dyrektor główny prezydujący w Komisji Rząd. Skarbu, JW. Tajny Rada *Ruhrman*, wyjechał do Petersburga, zastępuje go JW. Rada Stanu Prezes Banku *Lubowidzki*. — Dyrektor Woiewódzkiego Gimnazjum Warszawskiego. Ma naszczyt zawiadomić Przes; Publiczność, iż za-

pis uczniów do szkół publicznych na rok szkolny 1834/5 rozpocznie się d. 15 b. m. i trwać będzie do końca t. m. codziennie, wyjąwszy Niedziele, od godziny 9 do 1 zrana. Ostrzeżenie przytem, że spóźniający się po terminie, sami sobie przypiszą trudności iakich przez to doznawać będą. *S. H. de Linde. A. Strasburger Sek;* — Wczoraj na smętarzu Ewangelickim pochowano zwłoki ś. p. WJP. Franciszka *Kabata*, zmarłego w d. 1 b. m. — JP. N. *Kurowski* Autor tytu użytecznych pism w rolnictwie, przypomina, iż na wszelakie choroby bydła i wywikłe z zbytecznych upałów, znajdują się sposoby leczenia w dziełach jego, to jest w *Dodatku 3cim do Kalendarza Rolniczego i Najnowsze spostrzeżenia nad chorobami etc.* — Wczoraj w wielkim Teatrze *Prejose* przyjmowano z ciągłym zadowoleniem, po której przywołani JPanie *Kurpińska* i *Kostecka*, oraz JPP, *Jasiński* i *Zdanowicz*, a w małym Teatrze po *Mirandolinie* JPanna *Żuczowska*, tudzież JPP. *Kudlicz* i *Żółkowski*.

Kommissja Woiewództwa Płockiego ogłosiła: „Potrzebując 2ch Dyetarjuszów Rachmistrzów zdatnych do czynności obrachunkowych w dobrach rządowych, dla których dyety miesięcznie po zło. 166 gr. 20, do zł. 208 gr. 10, mogą być na czas kilkumiesięczny oznaczone; wzywa osoby posiadające zdatność w rachunkowości ekonomicznej, aby się do Komisji Woiewódzkiej z dowodami swej kwalifikacji w ciągu 4 tygodni zgłosiły.“

Anglja. — Do środka zeszłego miesiąca, upały w Anglii były dokuczającemi; wydarzyło się wiele pożarów, a nawet ledwo jeden okręt niespłonął, gdyż zapaliła się od stonca będąca na nim beczka napełniona smołą. — Tunel czyli droga pod rzeką *Tamizą* w Londynie, ma

być kończoną; już 7 razy ustawano w tej zdziwiającej robocie.

Niemcy.— Do *Berlina* przybył X^{ty} *Kum-berland* brat Króla Angielskiego. — Donoszą z *Berlina*, że *JO. Feldmarszałek X^{ty} Warszawski* złoży uszanowanie *N. Królowi Kruskie-mu* będącemu teraz w *Królewcu*, i znajdować się będzie na rewji wojska Pruskiego. (Według listów, już X^{ty} wyjechał z *Królewca* do *Litwy*.) — Dziennik polityczny Niemiecki uważa, że krążące okręty Angielskie przy brzegach Hiszpanji, są wystane w zamiarze dopomagania Królowej, co sprzeciwia się warunkom pozwornego traktatu, i co może stać się przyczyną takiegoż postępowania innych mocarstw w stosownej dla nich potrzebie.

Hiszpanja.— W *Baionie* dnia 19 z. m. ogłoszono, że powstańcy zdołali odebrać znaczny transport broni przystanej im z zagranicy. Także miało odebrać wiadomość, że *Don Karol* otoczony wprawdzie nie licznym orszakiem, lecz złożonym z najodważniejszych młodzieńców, opuściwszy *Onate* cofnął się ku *Nawarze*, coby dowodziło, że został odcięty od głównego korpusu a nawet i odbrzegumorza. — Jenerał *Rodil* każe burzyć domy stronników *Don Karola*, a schwytanych *Karlistów* natychmiast rozstrzelać. Miasteczko *Estela* z gruntu zostało zburzone. Niektórzy życzą aby rozszerzała się cholera, gdyżby pszerwała wojnę domową.

Francja.— Donoszą z *Paryża* d. 23 z. m., że policja tameczna ma porozumienie na Jenerała *Hisz: Moreno*, iż nie sam przybył do *Paryża*, lecz towarzyszyło mu kilka osób, które są powiernikami *Don Karola*, i że ci starali się przez Francją dostać się do Hiszpanji, aby się połączyć z *Infantem*. Z tego powodu prócz uwężnienia tego Jenerała, nastąpiły ściśle śledztwa policyjne. — Hrabia *Montesken Tozenza* Por Francji, zakończył życie po długiej i bolesnej chorobie w *Bosce*. — Stawna *Spiewa-*

czka *Pani Cziny Damoro* stanęła dnia 23 z. m. przed Trybunałem pierwszej Instancji dla uzyskania rozvodu z mężem, który ją krzywdził cielesnie! Trybunał wyznaczył członków tegoż sądu aby rozpręgli w tej mierze inkwizycje. Ta sprawa spowodziła mnóstwo ciekawych słuchaczy. — Każdy dziennik *Paryzki* donosząc o przybyciu *Xcie Talejronda* z *Londynu* dołączył swoje domysły dla czego to przybycie nastąpiło; każdy domysł jest inny i nie z nich pewnego wiedzieć nie można. To jednak jest niezawodnem, że ten X^{ty} mając już lat 80, zaczyna stygnąć w zapale dyplomatycznym i radby spocząć, ale musi dokończyć, czyli raczej rozwikłać te ważne działania polityczne, których od kilku lat a zwłaszcza od pół roku jest autorem.

Belgia.— Donoszą z *Bruxelli* d. 24 z. m., że według rozkazu Królewskiego, w miejsce znaku honorowego żelaznego medalu, noszone będą żelazne krzyże podzielone na 2 klasy, na jednej stronie znajdować się będzie srebrny lew Belgicki otoczony srebrną obrączką, a na stronie odwrotnej rok 1830. Krzyż pierwszej klasy noszony będzie na wstędze czerwonej mającej brzegi białe i czarne, a krzyż 2 klasy na wstędze czarnej, z brzegami białymi i czerwonymi. Właścicielom tego orderu jest wolno nosić broń.

Włochy.— Donoszą z *Florencji* że dnia 3 z. m., zawięta do *Portu Antonij* korweta *Grecka*, która przyspytnęła z *Grecji* i przywiozła *Xcie Maurocordata* z całą jego rodziną; ten X^{ty} udaie się najpierw jako pełnomocny Minister *Grecki* do *Wnichowa*, a stamtąd do *Berlina*. — *Gradobicia* i pioruny uczyniły znaczne szkody w kilku częściach *Włoch* południowych.

Rozmaitości.— Przytaczamy dla osobliwości wywód słowa *gorzałka* (wódka), wzięty z narzecz dawnego historyka przyrody, *Gabryela Ruczyńskiego*. Powiada tenże, że w pierwszym wieku założenia *Krakowa* żył tam cudzoziemiec, imieniem *Ka*, ten raz tak bardzo opit

się wódki, że się w nim zapaliła. Gdy Lud, nie wiedząc co się z nim stało, zbiegał się patrzeć na cierpiącego, mawiał potem długo: „Widzieliśmy jak gorzał Ka,“ i ztąd wyraz gorzałka miał powstać. Muszę tu powtórzyć ze znanym pisarzem, iż nie ma nic tak dziwnego pod słońcem, czego by nasi filozofowie nie wymyślili. — W roku 1832 było w całym państwie Austrjackiem 19 fabryk cukru z buraków. — Do W. Xięstwa *Badeńskiego* nadeszło niedawno z Anglii 185 Angielskich owiec z długą wełną, które przeznaczone są na polepszenie rządowych i prywatnych owczarni. Rasa ta w Anglii nawet wyszczególnia się przed innymi wielkością, skłonnością do spsienienia się i długą, delikatną, tudzież gęstą wełną używaną w rozmaitym względzie, i dla tego tryków tej rasy, podczas przypuszczania ich do owiec, wypożyczają nie tylko w Anglii, lecz aż do Szkocji i Irlandji, spasiony skop zwykły dochodzi w przecięciu do 180 funtów wagi; tej z grzbietu takiego skopa miał długości 3 cale i 3 linje (miary decymalnej). Wełna miewa długości od 7 cali aż do iednej stopy; Owca miewa na sobie w przecięciu 6 funtów wełny, a tryk czasami do 15 funt. Tryk, któremu tego roku 14 i pół funta wełny zestrzyżono, znajduje się przy sakupionej trzodzie. Owce te, z których bardzo mało tylko w drodze odeszło, przybyły w zupełnie zdrowym stanie i przeznaczone są by się lub między sobą rozmnożyły, lub ażeby pomieszały się z innymi rasami. Przy tej sposobności pokazało się, że w bledzie byli sądzący, iż owce w Anglii tylko na tustych paszach w nizinach trzymane bywają. Wszakże przypadek ten niezachodzi, ponieważ w Anglii trzody owiec w górach także trzymane bywają, i wspomniane owce kupiono po większej części z gór Leicesteru, z okolicy Bihij. — Usiłowaniami tworzenia nowych religji, lub nowego religji obrządku, ustąpiły zupełnie w Paryżu, i już teraz nie należy śnić o St. Syjonistach,

ani o tak zwanym nowym Kościele Francuzkim. Ojciec *Enfantin* i szczupła garstka wierząca pozostałych mu uczniów, dziwnem losu przeznaczaniem szukają szczęścia w Egipcie; inni St. Symoniści wrócili do dawnego życia obywatelskiego, a ci, co potracili znaczne majątki, a przytem są ludzie utalentowani, naukami zarabiają sobie na chleb i tym sposobem stają się użytecznymi swym ziomkom. Obaj założyciele nowego Kościoła Francuzkiego, Xięża *Szatel* i *Azo*, zamilkli zupełnie. Kościoły ich są próżne lub służą do innych zamiarów, a sami teraz niemają powodu żyć z sobą w nieprzyjaźni, ponieważ oba utracili wpływ i znaczenie. Wkiótce zapomnieni zostaną. Nie lepiej, albo może gorzej jeszcze powiodło się marzycielowi *Forner* z jego falansterją, czyli gminą bezpłatnej wierźności i bez małżeństw; bo gmina takowa nawet do skutku przyjść nie mogła. — P. *Hashans* znany redaktor dziennika francuzkiego *Tribuny*, puszczonej już został na wolność, przesiedziawszy 32 miesiące w więzieniu. W ciągu czasu tego miał 56 procesów, z których 3 zagrażały życiu jego; 4 miesiące siedział w więzieniu inkwizycyjem, a 28 miesięcy w więzieniu karnem, i zapłacił kary pieniężnej 50,000 fr. — P. *Bourdon* w Paryżu, robi modele machin parowych i t. d. ze szkła, przez co skład ich dostatecznie rozeznacć można. Wynalazek ten jest wyborny dla szkół technologicznych. (R.L.)

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Skarbek Hra: Radeo Stann z Niemiec, Zamojski Kon: Hra: z Jadowa, Sędzimir Sędzia N. J. z Jaskółowa, Tyborowski Jgn: Dzie: z Obwo: Białostockiego, Psarski Hip: Dzie: z Krzeszowa.

DONIESIENIA.

Niżej podpisany ma honor donieść Szanownej Publiczności, iż Handel swój MAŁI w różnych gatunkach, z rogu Targu Grzybowskiego i ulicy Królowskiej przeniesiony został na tę ulicę pod Nr 1082.

Karól Weinert.

Wiadomo czynię, iż prawnie zajęte Ruchomości jako to: Stoły, Krzesła, Szafy, Ławki, Komody,

Łódka, Stół z Katarzynką grającą, Wódka różnego gatunku, w Warszawie w Ryнку Starego Miasta na Targu publicznym w dniu 5 Września r. b. o godz: 10 z rana; iak równie w tymże samym dniu o godz: 12 w południe, w Warszawie przy ulicy Franciszkańskiej w domu pod Nr 1810, Szafy, Komody, Krzesła, Stoliki, i t. p. przez publiczną Licytacją sprzedanemi zostaną. — Grzegorz Zawadzki K. T. C.

OKAZJA do Berlina i Drezna Powozem poczwórnym krytym przez powracającego Lindkuczera, Osoby chcące z tego korzystać, zechcą się zgłosić do Hotelu Drezdeńskiego przy ulicy Długiej pod Nr 556.

Przy ulicy Podwale pod Nr 530f1, gdzie jest Handel Win idąc od Króla Zygmunta po prawej stronie, jest **SKLEP, 3 POKOIE z KUCHNIĄ i PIWNICĄ** do najęcia od Sgo Michała r. b. oraz i inne **LOKALE**; dowiedzieć się można u Właściciela domu mieszkającego pod Nr 529, na 1m piętrze.

LOSy zaginęły w Kantorze moim iak następuie: Nr 6,949 1/2, Nr 16 648, 22,447 1/3, Nr 14,881, 44,278, 44,283, 44,288, 44,291, 35,838 1/10, wygrana iaka na wyżej wymienione Nra padnio, tylko właścicielowi posiadającemu Los iak od 1szej tak od 2gej klasy Loterji 44tej i zapisanemu w Kontrolli mojej, wypłacona będzie. — *A. Petiscus.*

W dniu 5 m. i. r. b. o godzinie 4 z południa odbędzie się niezawodnie sprzedaż przez publiczną Licytacją na targu Muranów Karetę z Walizami, zdanej do podróży, ofiarowanej na dochód Ubogich.

SUMMA 100,000 zł: w monacie srebrnej, jest do wlokowania na Dom lub na Dobra Ziemskie w Woiewództwie Mazowieckiem położone, na kilka lat lub ktoby miał chęć sprzedać Dom porządny lub Dobra w odległości mil 10 lub 12 od Warszawy, w cenie od 100,000 do 130,000, jeżeli iaki dług może pozostać na czas umówiony, racay Interessant zgłosić się pod Nr 11, przy ulicy Sto Jańskiej na pierwsze piętro. — *J. Chwalibog.*

100 sztuk **Maclor** z gatunku Saskich, to jest 80 cwejtówek i 20 czterolatek, jest do sprzedania, z których to owieo wełna po 27 Talarów za kamień w tym roku sprzedaną była; wiadomość pod Nr 1305, na Nowym Świecie, na 1m piętrze.

PANTALJON masoniowy, w bardzo dobrym stanie, roboty Malanowskiego, jest do sprzedania przy ulicy Bielańskiej Nr 600, u Kamińskiego.

W bliskości Targu na Graybowej, w domu murywanym Nr 1096, przy ulicy Twarda, brukowanej i czystem powietrzem odznaczającej się, są **LOKALE**

z potrzebnemi wygodami do wynięcia od Sgo Michała r. b. a ieden Lokal na 1m piętrze z 3ob Pokoi składający się, do tego Kuchni, Piwnicy, Drwalni, Góry, a wrazie potrzeby **WOZOWNI i STAJNI**, może być zaraz zajęty.

DONIESIENIA z BIORA JNFORMACYJNEGO.

Osoba zaopatrzona w chlubne Świadcetwa zdolności kondnyty i znająca dostatecznie naukę **LESNICTWA i GOSPODARSTWA**, życzy przyjąć stósowny obowiązek.

Żądana jest **SUMMA** od 5 000 do 7,700 na pierwszą hypotekę po towarzystwie kredytowem Dóbr w Wództwie Podlaskiem niedaleko Siedlec położonych.

Cztery Omy **WINA** Reńskiego Johannisberger zr. 1748, za pomierną cenę są na sprzedaż, próbki obejrzyć i o cenie umówić się iako o rzeczywistej dawności wina, dowiedzieć się można w Biórze Jaffi.

W dniu wczorajszym około godziny 12 z rana przechodząc ulicą Krakowskie Przedmieście przed domem Nr 440, zgubiłem **LIST** zapieczętowany pod adresem Karśnickiej, widziano iak ten list znalazła pewna Osoba której zamieszkanie nie jest mi wiadome; upraszam więc też Osobę która wspomniany list znalazła, o złożenie onego w Biórze Inforti.

** * * Intro u Maliewskiego przy ulicy Bednarskiej, SNIADANIE: Jesiotr z różną z podlewą, Sandacz z białym sosem i ialami, Szczupak nadziewany i inny z makaronem, Węgorz z pieca, Lin smażony z grzybami świeżemi, Okoń z włośzczyzną i smażony, Karpie z sossem śmietanowym, Pierogi gryczane, Kneble z pszennej kaszy z konfiturami, Makaron z parmezonem, Trzay cięleca zawilana z grzybową kaszą, Pieczeń dominikań i Polędwica z buraczkami, Zupa rybna i szczawiowa.*

Intro u Rogazkiego przy ulicy Długiej pod Nr 550, w domu dawniej Baldego, a teraz Sommera, SNIADANIE: Barszcz ze śmietaną i śliwczanka, Jesiotr z różną, Pieczeń cięleca z sałatą, Szczupak dwoiaki, Sandacz z ialami, Węgorz z sosem tatarskim, Wątróbka potrasana, Raki, Łazanki Ktewskie, Pierogi tatarszane ze śmietaną, etc.

Dziś rano ciepła stopni 8. Wczoraj w południe 20. **TEATR WIELKI.** Dziś *Xiężna i Paż.* Fleitrowerszaczarowany. *J.P. Witto* przedstawi rolę *Pazia*, wstępując 2gi raz na scenę. *Młyn Djabelski* odłożony.

TEATR ROZMAITOSCI. Intro *Rostrzeczany Wuiaszek z Ameryki.*